

Posudek na diplomovou práci:

Martin Volák, *Co je smysluplné (vlastní) jméno?*

Martin Volák se v diplomové práci zabývá jedním z ústředních témat analytické filosofie, které současně přesahuje do jiných souvisejících oborů, především logiky a sémantiky. Práce je strukturována do 9 kapitol (2-10), úvodu a závěru. Obsahuje též seznam použité literatury a stručné resumé.

V popředí autorova zájmu je vymezení pojmu smysluplného vlastního jména. Každá z kapitol však představuje do značné míry samostatný exkurs do dalších oblastí, které jsou standardně tematizovány v analytické filosofii: korespondence, existence, abstrakta, jazyk jako reprezentace, Gottlob Frege a jeho teorie jazyka, abstrakce, deskripce, holismus, Kripkova teorie jmen a rigidní designátory (a mnohá další témata).

Naproti tomu základní myšlenkový rozvrh práce je celkem jednoduchý: autor se táže, co je smysluplné vlastní jméno, a odpovídá (s.2): „smysluplné vlastní jméno je takový jazykový výraz, který označuje nějakou konkrétní (tj. právě jednu) věc“.

V textu lze identifikovat základní autorovy pozice: vlastní jméno má smysl; smysl je holistický; svět je strukturován jazykem, a nikoli obráceně; není třeba přijímat metafyzický realismus.

V rámci celkového hodnocení práce po strukturální a obsahové stránce konstatuji:

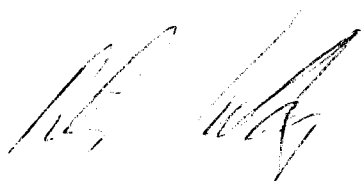
1. Ačkoli jsou všechna zmíněná témata v analytickém diskursu provázána, autor tuto skutečnost srozumitelně nedokládá. Rovněž není zřejmé, na základě jakého plánu byl pořádan sled témat, a není zdůvodněna jejich organická provázanost či jednotící linie.
2. V práci se často vyskytují neodůvodněné, o to však razantnější filosofické soudy (viz podrobný komentář dále).
3. S ohledem na téma práce a použitou analytickou metodu působí rušivě terminologická nedbalost (např. užívání centrálních termínů *jméno*, *význam*, *smysl*, *věc*, *system* atd. v různých významech, mnohdy bez definice).
4. Práce činí „chvatný“ dojem – úsilí říci mnoho a rychle převládá nad pečlivostí a rozvahou. Práce neodráží autorovo krédo „aby odpověď“ a celkové znění práce bylo co nejjednodušší, aby bylo pochopitelné i tomu, kdo o tyto věci dosud neprojevil zájem“.
5. Práce s odbornou literaturou se opírá téměř výhradně o české překlady.

V příloženém detailním komentáři se pokouším poukázat na jednotlivé problematické body, přičemž doporučuji, aby při obhajobě práce byla věnována pozornost zvláště následujícím tématům:

1. Způsob řazení a organické provázání jednotlivých kapitol, resp. tematických okruhů.
2. Podrobnější vysvětlení autorova pohledu na vlastní jména a jejich „smysluplnosti“.
3. Autorovy odpovědi na otázky uvedené níže.

Autor zpracoval mimořádně obtížné téma, které si navíc zkomplikoval úsilím o postižení nejširších filosofických, logických a sémantických souvislostí problematiky vlastních jmen v analytické filosofii. Vzhledem k účtyhodnosti záměru, kterému však zpracování zcela neodpovídá, navrhuji klasifikaci **velmi dobře**.

V Praze dne 20.9.2006

Doc. RNDR. Petr Kolář, CSc.